

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

DRŽAVNA AGENCIJA ZA OSIGURANJE
ŠTEDNIH ULOGA I SANACIJU BANAKA

Zagreb, ožujak 2014.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O DRUŠTVU	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	3
	Financijski izvještaji	3
II.	REVIZIJA ZA 2012.	8
	Ciljevi i područja revizije	8
	Metode i postupci revizije	8
	Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2006.	8
	Nalaz za 2012.	9
III.	MIŠLJENJE	23

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/13-01/37
URBROJ: 613-02-01-14-6

Zagreb, 4. ožujka 2014.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
DRŽAVNE AGENCIJE ZA OSIGURANJE ŠTEDNIH ULOGA I
SANACIJU BANAKA ZA 2012.

Na temelju odredbi članka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka (dalje u tekstu: Agencija) za 2012.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni u razdoblju od 1. listopada 2013. do 4. ožujka 2014.

I. PODACI O DRUŠTVU

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Agencija je specijalizirana financijska institucija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka. Osnovana je 1994. Zakonom o Državnoj agenciji za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka (Narodne novine 44/94, 79/98, 19/99, 35/00, 60/04, 12/12 i 15/13). Osnivač je Republika Hrvatska, koja jamči za obveze Agencije. Sjedište je u Zagrebu, Jurišićeva 1.

Djelatnost, financiranje i upravljanje Agencijom je određeno Zakonom o Državnoj agenciji za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka i Zakonom o osiguranju depozita (Narodne novine 177/04, 119/08, 153/09 i 80/13), te Statutom Agencije.

U svibnju 2000. stavljen je izvan snage Zakon o sanaciji i restrukturiranju banaka (Narodne novine 52/00), te je osnovna djelatnost Agencije osiguranje depozita, a koja obuhvaća: prikupljanje premija koje uplaćuju kreditne institucije za osiguranje depozita građana, isplate osiguranih depozita (obeštećenje građana) u slučaju stečaja ili likvidacije kreditne institucije, te upravljanje imovinom Fonda osiguranja depozita.

Imovinu Fonda osiguranja depozita čine: premije za osiguranje depozita, sredstva naplaćena u stečajnim postupcima kreditnih institucija po osnovi isplate osiguranih depozita, prihodi od ulaganja slobodnih sredstava Fonda, sredstva od izdavanja vlastitih obveznica i sredstva od zaduživanja, te sredstva iz državnog proračuna. Sredstva Fonda se koriste za isplatu osiguranih depozita, podmirenje troškova nastalih u postupku isplate osiguranih depozita i drugih troškova propisanih odredbama Zakona o osiguranju depozita, te financiranje mjera koje poduzima Agencija s ciljem sprečavanja nastupa osiguranih slučajeva (ulaganje u dopunski kapital kreditne institucije, upisivanje i uplata novih dionica, otkup imovine, te izdavanje jamstava). Sredstva Fonda mogu se ulagati u kratkoročne zapise i druge kratkoročne vrijednosne papire, dugoročne obveznice i druge vrijednosne papire koje izdaje Republika Hrvatska.

Agencijom upravlja uprava koju čine: ministar financija, koji je predsjednik uprave, te predsjednik Obora za financije i državni proračun Hrvatskog sabora i predsjednik Odbora za gospodarstvo Hrvatskog sabora. Uprava je za svoj rad odgovorna Vladi Republike Hrvatske. Radom Agencije rukovodi direktor, kojeg imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske. Od 17. rujna 2004. do 31. ožujka 2012. direktor je bio Vinko Radić, a nakon navedenog datuma direktorica je Marija Hrebac.

Prema Pravilniku o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, koji je bio na snazi do 6. ožujka 2013., za obavljanje poslova iz djelatnosti Agencije bile su ustrojene sljedeće organizacijske jedinice: sektor za osiguranje depozita i odnos s bankama, sektor upravljanja imovinom, sektor pravnih poslova i sektor financija, računovodstva i informatike, te ured direktora. Prema izmjenama navedenog Pravilnika, koje su stupile na snagu 7. ožujka 2013., ustrojene su sljedeće organizacijske jedinice: odjel za osiguranje depozita i upravljanje rizikom, odjel upravljanja imovinom i pravnim poslovima, te odjel financija, računovodstva i kontrolinga i ured uprave.

Početakom 2012. Agencija je imala 23 zaposlenika, a koncem 2012. je imala 24 zaposlenika.

Planiranje

U skladu s odredbom članka 26. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08 i 136/12), financijski plan Agencije se obuhvaća u konsolidiranom financijskom planu središnje države, te Agencija sastavlja financijski plan prema računskom planu za proračunske korisnike na koji, u skladu s odredbom članka 35. navedenog Zakona, suglasnost daje Hrvatski sabor. S obzirom da je osnovana kao neprofitna organizacija, financijski plan sastavlja i prema računskom planu za neprofitne organizacije.

Prema financijskom planu za neprofitne organizacije, koji je usvojila uprava u travnju 2012., ukupni prihodi su planirani u iznosu 634.492.930,00 kn i rashodi u iznosu 83.651.500,00 kn, te višak prihoda nad rashodima u iznosu 550.841.430,00 kn. Izmjenama i dopunama plana iz studenoga 2012., ukupni prihodi su planirani u iznosu 585.861.100,00 kn, što je za 48.631.830,00 kn ili 7,7 % manje. Rashodi su planirani u iznosu 90.206.100,00 kn, što je za 6.554.600,00 kn ili 7,8 % više.

Planirani prihodi se odnose na prihode Fonda osiguranja depozita u iznosu 566.572.100,00 kn i prihode druge djelatnosti Agencije (od imovine stečene sanacijom i prodajom banaka) u iznosu 19.289.000,00 kn. Prihodi Fonda osiguranja depozita su najvećim dijelom u iznosu 449.500.000,00 kn planirani od premija koje uplaćuju kreditne institucije za osiguranje depozita.

Rashodi planirani u iznosu 90.206.100,00 kn se odnose na rashode Fonda osiguranja depozita u iznosu 78.103.900,00 kn i rashode druge djelatnosti u iznosu 12.102.200,00 kn. U okviru rashoda Fonda osiguranja depozita, vrijednosno značajniji u iznosu 74.000.000,00 kn su rashodi za isplatu osiguranih depozita (obeštećenje). U okviru rashoda druge djelatnosti vrijednosno značajniji su rashodi za zaposlene u iznosu 5.511.000,00 kn i materijalni rashodi u iznosu 4.918.200,00 kn.

Financijski izvještaji

Agencija vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 10/08 i 7/09). Za 2012. sastavljeni su propisani financijski izvještaji.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija

Prema podacima iskazanim u Izvještaju o prihodima i rashodima Agencije za 2012., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 581.901.396,00 kn, što je za 113.055.800,00 kn ili 16,3 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni prihodi za 2012. su za 3.959.704,00 kn ili 0,7 % manji od planiranih.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2011.	Ostvareno za 2012.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	0,00	1.161.471,00	-
2.	Prihodi po posebnim propisima	427.987.546,00	445.524.379,00	104,1
3.	Prihodi od imovine	266.444.197,00	133.684.800,00	50,2
3.1.	Prihodi od financijske imovine	265.294.318,00	132.521.660,00	50,0
3.2.	Prihodi od nefinancijske imovine	1.149.879,00	1.163.140,00	101,2
4.	Drugi prihodi	525.453,00	1.530.746,00	291,3
	Ukupno	694.957.196,00	581.901.396,00	83,7

Smanjenje ukupnih prihoda u odnosu na prethodnu godinu je najvećim dijelom rezultat smanjenja prihoda od imovine (naplate potraživanja, kamata i dividendi) za 132.759.397,00 kn ili 19,1 %, dok su prihodi po posebnim propisima (od premije osiguranja depozita) veći za 17.536.833,00 kn ili 4,1 %.

Prihodi po posebnim propisima ostvareni u iznosu 445.524.379,00 kn se u cijelosti odnose na prihode Fonda osiguranja depozita. Ostvareni su od premija za osiguranje depozita koje uplaćuju kreditne institucije.

Prihodi od imovine su ostvareni u iznosu 133.684.800,00 kn, od čega se na prihode od financijske imovine odnosi 132.521.660,00 kn i na prihode od nefinancijske imovine 1.163.140,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji prihodi od financijske imovine se odnose na prihode od kamata ostvarenih na plasirana sredstva Fonda osiguranja depozita u iznosu 94.038.828,00 kn (od kamata na trezorske zapise u iznosu 72.432.132,00 kn i kamata na obveznice u iznosu 21.606.696,00 kn), te prihode od naplate potraživanja stečenih po osnovi isplate osiguranih depozita u iznosu 20.251.307,00 kn i prihode od prodaje vlasničkih udjela stečenih sanacijom i prodajom banaka u iznosu 5.800.329,00 kn.

Prihod od kamata na trezorske zapise Ministarstva financija u iznosu 72.432.132,00 kn, ostvareni su kao razlika između iznosa plasiranih sredstava u 2011. i nominalne vrijednosti po kojoj je ostvaren povrat sredstava po dospijeću u 2012. Prinosi su ostvareni u visini od 2,6 % do 2,7 % nominalne vrijednosti trezorskog zapisa.

Prihodi od nefinancijske imovine ostvareni u iznosu 1.163.140,00 kn se odnose na prihode od zakupa poslovnih prostora.

Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga nisu planirani, a ostvareni su u iznosu 1.161.471,00 kn. Odnose se na poslove vezane uz evidentiranje i naplatu potraživanja za kredite, koje je u ranijim razdobljima odobravao Fond za razvoj i zapošljavanje (koji više ne posluje). Obavljani su na temelju ugovora zaključenog s Ministarstvom financija.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima Agencije za 2012., ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 89.605.029,00 kn, što je za 319.574.345,00 kn ili 78,1 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni rashodi u 2012. su za 601.071,00 kn ili 0,7 % manji od planiranih.

U tablici broj 2 se daju podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2011.	Ostvareno za 2012.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Rashodi za zaposlene	7.347.216,00	7.345.259,00	100,0
2.	Materijalni rashodi	5.336.395,00	4.464.124,00	83,7
2.1.	Naknade troškova zaposlenim	292.333,00	239.371,00	81,9
2.2.	Rashodi za usluge	4.726.580,00	3.910.936,00	82,7
2.3.	Rashodi za materijal i energiju	268.584,00	275.744,00	102,7
2.4.	Drugi materijalni rashodi	48.898,00	38.073,00	77,9
3.	Rashodi amortizacije	312.314,00	144.683,00	46,3
4.	Financijski rashodi	2.674.299,00	653.843,00	24,4
5.	Donacije	38.411,00	21.949,00	57,1
6.	Drugi rashodi	393.470.739,00	76.975.171,00	19,6
	Ukupno	409.179.374,00	89.605.029,00	21,9
	Višak prihoda	285.777.822,00	492.296.367,00	172,3

Višak prihoda za 2012. je ostvaren u iznosu 492.296.367,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina je iskazan u iznosu 2.611.379.067,00 kn, te je višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iskazan u iznosu 3.103.675.434,00 kn, od čega se na višak prihoda Fonda osiguranja depozita odnosi 2.970.413.015,00 kn, a na višak prihoda druge djelatnosti (imovine stečene sanacijom i prodajom banaka, te mandatnih poslova) se odnosi 133.262.419,00 kn. Višak prihoda Fonda osiguranja depozita se nalazi na posebnom računu, te se ulaže i koristi za namjene određene Zakonom o osiguranju depozita.

Prema strukturi ostvarenih rashoda, vrijednosno su najznačajniji drugi rashodi u iznosu 76.975.171,00 kn koji čine 85,9 % ukupnih rashoda, te rashodi za zaposlene u iznosu 7.345.259,00 kn koji čine 8,2 % ukupnih rashoda.

Vrijednosno značajnija odstupanja u odnosu na prethodnu godinu se odnose na druge rashode koji su manji za 316.495.568,00 kn ili 80,4 %, te financijske rashode koji su manji za 2.020.456,00 kn ili 75,6 %. Drugi rashodi su manji, jer su u 2012. osigurani depoziti (obeštećenja) za 313.034.692,00 kn manje isplaćeni u odnosu na prethodnu godinu, kada su isplaćeni u iznosu 390.009.863,00 kn.

Drugi rashodi se najvećim dijelom odnose na rashode za isplaćene osigurane depozite (obeštećenja), od čega 75.967.233,00 kn ili 99,3 % se odnose na isplaćene osigurane depozite u Credo banci d.d. Split u stečaju. Sustav isplate osiguranih depozita se aktivira nastankom osiguranog slučaja, odnosno po nedostupnosti depozita i rješenjem nadležnog suda o otvaranju stečajnog postupka nad kreditnom institucijom u kojoj su depoziti nedostupni.

Rješenje o nedostupnosti depozita u Credo banci d.d. Split je donijela Hrvatska narodna banka koncem studenoga 2011. Prema podacima banke u stečaju, na dan nastanka nedostupnosti depozita, za 12 724 deponenta je utvrđeno pravo na obeštećenje u iznosu 469.813.592,00 kn. Tijekom 2011. je isplaćeno obeštećenje u iznosu 390.009.863,00 kn, a u 2012. u iznosu 75.967.233,00 kn, odnosno ukupno 465.977.096,00 kn, što je za 3.836.496,00 kn manje od utvrđenog iznosa obeštećenja (pojedini deponenti nisu podnijeli zahtjeve za obeštećenje).

Rashodi za zaposlene se odnose na bruto plaće u iznosu 6.087.904,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 996.617,00 kn, te druge rashode za zaposlene (regres, jubilarne nagrade, otpremnine, naknade za smrtni slučaj, te razne pomoći) u iznosu 260.738,00 kn.

U okviru rashoda za usluge, koji su ostvareni u iznosu 3.910.936,00 kn, vrijednosno značajniji su rashodi za intelektualne i osobne usluge u iznosu 2.346.805,00 kn (od čega 2.152.622,00 kn odvjetničke usluge) i rashodi za druge usluge u iznosu 692.723,00 kn.

c) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2012., ukupna vrijednost imovine, te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 7.958.365.252,00 kn.

U tablici broj 3 se daju podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2012.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	Stanje 1. siječnja 2012.	Stanje 31. prosinca 2012.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	324.581.834,00	319.741.354,00	98,5
2.	Financijska imovina	7.093.678.319,00	7.638.623.898,00	107,7
2.1.	Novac u banci i blagajni	272.431.537,00	566.336.987,00	207,9
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te potraživanja za više plaćene poreze i drugo	294.133.860,00	14.201.304,00	4,8
2.3.	Zajmovi	776.405.076,00	886.490.854,00	114,2
2.4.	Vrijednosni papiri	2.044.215.500,00	2.238.644.199,00	109,5
2.5.	Dionice i udjeli u glavnici	2.394.787.104,00	2.435.754.005,00	101,7
2.6.	Potraživanja za prihode	1.311.703.242,00	1.497.196.549,00	114,1
	Ukupno imovina	7.418.258.153,00	7.958.365.252,00	107,3
3.	Obveze	92.669.478,00	9.798.212,00	10,6
3.1.	Obveze za rashode	3.932.199,00	1.823.375,00	46,4
3.2.	Obveze za vrijednosne papire	80.317.503,00	0,00	-
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	209.099,00	205.752,00	98,4
3.4.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućeg razdoblja	8.210.677,00	7.769.085,00	94,6
4.	Vlastiti izvori	7.325.588.675,00	7.948.567.040,00	108,5
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	7.418.258.153,00	7.958.365.252,00	107,3

Od ukupne vrijednosti imovine u iznosu 7.958.365.252,00 kn, na imovinu Fonda osiguranja depozita se odnosi 4.504.855.889,00 kn, a na imovinu stečenu u postupku sanacije i privatizacije banaka, koja se evidentira u okviru druge djelatnosti Agencije, odnosi se 3.453.509.363,00 kn.

Nefinancijska imovina u iznosu 319.741.345,00 kn sudjeluje s 4,2% u ukupnoj vrijednosti imovine. Sastoji se od građevinskih objekata u iznosu 310.624.511,00 kn, zemljišta u iznosu 7.487.761,00 kn, umjetničkih djela u iznosu 1.220.162,00 kn i druge nefinancijske imovine u iznosu 408.911,00 kn. Vrijednosno najznačajniji građevinski objekti u iznosu 262.936.338,00 kn i zemljište u iznosu 4.757.761,00 kn su stečeni u postupku sanacije i prodaje banaka.

Novac u banci u iznosu 566.336.987,00 kn se odnosi na novac Fonda osiguranja depozita u iznosu 531.245.485,00 kn i novac od drugih djelatnosti u iznosu 35.091.502,00 kn.

Od ukupne vrijednosti vlasničkih udjela (dionica i udjela) u trgovačkim društvima i bankama u iznosu 2.435.754.005,00 kn, na vlasničke udjele pribavljene pretvaranjem rizičnih plasmana banaka, stečenih u postupku sanacije i prodaje banaka se odnosi 1.759.494.205,00 kn, a na vlasničke udjele pribavljene iz stečajne mase kreditnih institucija po osnovi isplaćenih osiguranih depozita se odnosi 676.259.800,00 kn (imovina Fonda osiguranja depozita).

Vlasnički udjeli stečeni sanacijom i prodajom banaka se odnose na dionice i udjele u trgovačkim društvima u iznosu 1.469.828.763,00 kn, te dionice u bankama u iznosu 289.665.442,00 kn, od čega se 204.600.000,00 kn odnosi na vlasnički udjel stečen sanacijom Croatia banke d.d. Zagreb. Vlasnički udjeli su u poslovnim knjigama evidentirani po nominalnoj vrijednosti.

Agencija je 100,0 % vlasnik Croatia banke d.d. Zagreb, čija nominalna vrijednost dionica iznosi 474.600.000,00 kn, od čega su dionice nominalne vrijednosti 204.600.000,00 kn (u visini 43,1 % temeljnog kapitala) stečene sanacijom banke, a dionice nominalne vrijednosti 270.000.000,00 kn (56,9 % temeljnog kapitala) su stečene dokapitalizacijom iz sredstva Fonda osiguranja depozita, te su evidentirane u okviru imovine Fonda.

Vrijednosni papiri u iznosu 2.238.644.199,00 kn se odnose na ulaganja slobodnih novčanih sredstava Fonda osiguranja depozita u trezorske zapise Ministarstva financija u iznosu 1.995.467.700,00 kn, te obveznice koje su uključene u dopunski kapital Hrvatske poštanske banke d.d. Zagreb u iznosu 200.000.000,00 kn i obveznice Republike Hrvatske u iznosu 43.176.499,00 kn. Ulaganja u obveznice Hrvatske poštanske banke d.d. Zagreb su obavljena u ožujku 2010. Navedene obveznice, s karakteristikama hibridnog instrumenta, u cijelosti su uključene u dopunski kapital banke.

Od ukupno iskazanih potraživanja u iznosu 2.383.687.403,00 kn (1.497.196.549,00 kn evidentirano u okviru potraživanja, 886.490.854,00 kn u okviru danih zajmova) na potraživanja za glavnice i kamate stečene sanacijom i prodajom banaka se odnosi 1.377.731.864,00 kn, a na potraživanja stečena s osnove isplate osiguranih depozita (imovina Fonda osiguranja depozita) se odnosi 1.005.955.539,00 kn. Najveći dio navedenih potraživanja u iznosu 2.369.809.203,00 kn ili 99,4 % su dospjela.

Izvori i obveze iskazani u iznosu 7.958.365.252,00 kn se odnose na vlastite izvore u iznosu 7.948.567.040,00 kn, te obveze u iznosu 9.798.212,00 kn.

II. REVIZIJA ZA 2012.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- analizirati ostvarenje prihoda i rashoda u skladu s planom
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje Agencije.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa, interni akti, odluke, te druga dokumentacija i informacije o poslovanju Agencije. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz plana i ranijeg razdoblja, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u stručnim publikacijama, elektronskim medijima i tisku. Provjerene su odluke Vlade Republike Hrvatske i uprave, te poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakonskih i drugih provedbenih propisa te pravila, procedura i drugih internih akata. U pribavljanju revizijskih dokaza su korištene sljedeće metode: pregled i testiranje dokumentacije metodom slučajnog odabira, analitički postupci, te razgovori sa zaposlenicima kako bi se pribavila obrazloženja o pojedinim poslovnim događajima, a posebice o imovini.

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2006.

Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju Agencije za 2006., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo bezuvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Agenciji je predloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Državni ured za reviziju je predložio donijeti kriterije koji bi jasno odredili kada i u kojim uvjetima se može zaključiti nagodba o oprostima potraživanja, te u kojem omjeru u odnosu na stvarno stanje potraživanja. Nadalje je predložio da se prije donošenja odluke o oprostima potraživanja preispita osnovanost oprosta s ciljem racionalnog raspolaganja imovinom. Državni ured za reviziju je naložio provođenje postupaka javne nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Revizijom za 2012. je utvrđeno da je postupljeno prema danim nalogima i preporukama.

Nalaz za 2012.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug rada, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina, obveze, te postupci javne nabave.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na djelokrug rada, računovodstveno poslovanje, imovinu i Fond osiguranja depozita.

1. Djelokrug rada

- 1.1. Agencija je osnovana Zakonom o Državnoj agenciji za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka, kao specijalizirana financijska institucija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka. Odredbama navedenog Zakona je propisano da Agencija, između ostaloga, obavlja sanaciju banaka prema odredbama Zakona o sanaciji i restrukturiranju banaka koji je prestao važiti u svibnju 2000. Nadalje, Zakonom o Državnoj agenciji za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka je propisano da Agencija osigurava štedne uloge, dok je Zakonom o kreditnim institucijama (Narodne novine 117/08, 74/09, 153/09, 108/12 i 54/13) i Zakonom o osiguranju depozita propisano da Agencija osigurava depozite.

Državni ured za reviziju predlaže pokrenuti inicijativu u cilju usklađivanja propisa koji uređuju djelokrug rada Agencije.

- 1.2. *Agencija se nije očitovala na prijedlog Državnog ureda za reviziju.*

2. Računovodstveno poslovanje

- 2.1. Agencija je neprofitna organizacija i u obvezi je primjenjivati odredbe Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija. Ustrojene su propisane poslovne knjige i sastavljeni su propisani financijski izvještaji, te dostavljeni nadležnim institucijama u propisanim rokovima.

Agencija vodi više sudskih sporova, vezanih uz imovinu i obveze preuzete sanacijom, prodajom i stečajem banaka, koji predstavljaju potencijalne obveze, te u narednom razdoblju mogu teretiti Agenciju. Evidencija potencijalnih obveza po osnovi sudskih sporova nije ustrojena. Također, evidencija instrumenata osiguranja naplate potraživanja (hipoteka, zadužnica, mjenica i drugih sredstava osiguranja plaćanja) nije ustrojena.

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima, koncem 2012. je evidentirana i iskazana imovina i izvori u iznosu 7.958.365.252,00 kn, koja sadrži potraživanja stečena sanacijom i prodajom banaka u iznosu 1.377.731.864,00 kn (od čega dospjela u iznosu 1.355.395.796,00 kn) čija je naplata neizvjesna. Odnose se na potraživanja od trgovačkih društava u stečaju i trgovačkih društava koja posluju s poteškoćama. U navedenom iznosu su obuhvaćena potraživanja u iznosu 307.043.092,00 kn čija naplata nije moguća (od čega 173.109.597,00 kn potraživanja od trgovačkih društava iz bivših republika SFRJ, koja nisu utužena te je nastupila zastara i potraživanja u iznosu 133.933.495,00 kn od trgovačkog društva brisanog iz sudskog registra).

Agencija je tijekom 2013. pokrenula aktivnosti na analizi potraživanja i izvjesnosti naplate, te obavlja ispravke vrijednosti potraživanja čija naplata je neizvjesna.

Državni ured za reviziju predlaže izvanbilančno evidentirati tužbene zahtjeve i potencijalne obveze. Također, predlaže izvanbilančno evidentirati instrumente osiguranja naplate potraživanja (hipoteke, zadužnice, mjenice i druga sredstava osiguranja plaćanja).

U cilju realnog i istinitog iskazivanja imovine i izvora nalaže se i nadalje ispravljati vrijednost potraživanja čija je naplata neizvjesna.

- 2.2. *Agencija prihvaća prijedloge i naloge Državnog ureda za reviziju i obrazlaže da je rukovodstvo Agencije uočilo nedostatak, te pokrenulo izradu cjelokupnog aplikativnog rješenja za podršku rada Agencije, a koje uključuje i segment sudskih sporova (koja su se do sada vodila kroz excel tablice). Nadalje obrazlaže da će novo aplikativno rješenje omogućiti evidenciju sudskih sporova i biti direktno povezano sa računovodstvom i financijama, te će sve potencijalne obveze i imovina evidentirati (kako u modulu sudskih sporova tako i financijskim izvještajima). Troškovi izrade navedenog aplikativnog rješenja su uključeni u plan nabave za 2013. i 2014., a izrada aplikativne podrške sustavu je u tijeku.*

3. Imovina stečena sanacijom i prodajom banaka

- 3.1. Agencija je prema odredbama Zakona o sanaciji i restrukturiranju banaka i odluka Vlade Republike Hrvatske u razdoblju od 1996. do 1999., provela postupak sanacije i restrukturiranja Privredne banke d.d. Zagreb, Dubrovačke banke d.d. Dubrovnik, Splitske banke d.d. Split, Riječke banke d.d. Rijeka, Croatia banke d.d. Zagreb, te Slavonske banke d.d. Osijek. Postupak sanacije i restrukturiranja je proveden nad bankama čiji su potencijalni gubici, nastali iz rizičnih plasmana, bili veći od jamstvenog kapitala banke, te nakon ocjene Hrvatske narodne banke da je postupak sanacije i restrukturiranja moguć i ekonomski opravdan. Sanacija je obavljena izdavanjem obveznica Agencije u ukupnom iznosu 6.004.300.000,00 kn, odnosno u visini potencijalnih gubitaka koji se nisu mogli otpisati na teret jamstvenog kapitala banke. Slavonska banka d.d. Osijek je sanirana putem izravnih doznaka u iznosu 150.000.000,00 kn. Obveznice su izdane uz kamatnu stopu u visini od 5,0% do 7,0% godišnje i rok dospijeća od 10 do 15 godina. U razdoblju od 1997. do 2012. podmirene su obveze (glavnica i kamate) po izdanim obveznicama u ukupnom iznosu 8.311.836.797,00 kn. Osim navedenog, u postupku sanacije i restrukturiranja navedenih banaka je utrošeno 10.250.548.693,00 kn, od čega za podmirenje obveza preuzetih prema Pariškom i Londonskom klubu 7.751.467.972,00 kn, kupnju rizičnih plasmana u kojima su sadržani potencijalni gubici banaka (kod prodaje banaka) 1.883.216.692,00 kn, izravne doznake novčanih sredstava u iznosu 438.461.062,00 kn i savjetodavne usluge u iznosu 177.402.967,00 kn. Također, tijekom 2008. i 2009. Agencija je kupcu Slavonske banke d.d. Osijek nadoknadila štetu u iznosu 255.429.164,00 kn proizašlu iz kupoprodajnog ugovora zaključenog 1998. između Agencije i kupca banke. Ukupni troškovi sanacije banaka su iznosili 18.817.814.654,00 kn. U navedenom iznosu nisu obuhvaćeni troškovi odvjetničkih usluga i drugi troškovi Agencije. Nakon provedene sanacije, Agencija je postala većinski vlasnik navedenih banaka

Agencija je u postupku sanacije banaka stekla rizične plasmane banaka u kojima su sadržani potencijalni gubici, a koji su otpisani na teret jamstvenog kapitala banke, odnosno za koje je banka dobila obveznice Agencije.

U razdoblju od 1998. do 2002. prodane su sve sanirane banke, osim Croatia banke d.d. Zagreb za čiju sanaciju je utrošeno 553.500.000,00 kn. Prodajom su ostvareni prihodi u iznosu 4.935.130.312,00 kn. Osim prihoda ostvarenih prodajom banaka, do konca 2012. su ostvareni prihodi od prodaje imovine pribavljene sanacijom i prodajom banaka u iznosu 1.955.744.400,00 kn, od čega prodajom vlasničkih udjela u trgovačkim društvima i naplate potraživanja u iznosu 1.644.151.857,00 kn, dividendi u iznosu 254.515.994,00 kn, prodaje nekretnina u iznosu 52.975.198,00 kn i zakupa nekretnina u iznosu 4.101.351,00 kn. Naime, ukupni prihodi ostvareni od prodaje banaka i imovine stečene sanacijom i prodajom banaka u iznosu 6.890.874.712,00 kn, što je za 11.926.939.942,00 kn manje od sredstava utrošenih za sanaciju banaka. Koncem 2012. vrijednost imovine stečene sanacijom i prodajom banaka evidentirana je u iznosu 3.453.509.363,00 kn. Odnosi se na vlasničke udjele u iznosu 1.759.494.206,00 kn, potraživanja u iznosu 1.377.731.864,00 kn, građevinske objekte i zemljište u iznosu 262.936.338,00 kn, te drugu imovinu u iznosu 53.346.955,00 kn.

Agencija je, osim u postupku sanacije banaka, kada je u skladu sa Zakonom o sanaciji i restrukturiranju banaka preuzimala rizične plasmane banaka, kod prodaje banaka, a na temelju odluka uprave, kupovala rizične plasmane banaka. Dio rizičnih plasmana je pretvarala u vlasničke udjele i nekretnine. Za naplatu najvećeg dijela preuzetih plasmana banke su, prije nego su preneseni na Agenciju, pokrenule sudske postupke. Sporazumima o preuzimanju potraživanja i uređenju međusobnih odnosa, Agencija se obvezala snositi sve troškove koji nastanu vođenjem sudskih postupaka koje su pokrenule banke. Analiza opravdanosti nastavka sudskih postupaka nije obavljena, iako naplata većeg dijela potraživanja nije bila moguća zbog nekvalitetnih instrumenata osiguranja. Zbog dugotrajnih sudskih procesa, stečaja i likvidacije trgovačkih društava, te nekvalitetnih instrumenata osiguranja plaćanja Agencija je podmirivala visoke troškove odvjetničkih usluga, a naplata većeg dijela potraživanja nije ostvarena ni nakon 15 godina. U određenom broju slučajeva potraživanja su u sudskim sporovima osporena zbog proceduralnih grešaka. Osim navedenog, za pojedina potraživanja evidentirana u poslovnim knjigama koncem 2012. je nastupila zastara prije nego su preuzeta (1996.).

- Vlasnički udjeli

Vlasnički udjeli evidentirani u iznosu 1.759.494.206,00 kn se odnose na dionice i udjele u trgovačkim društvima u iznosu 1.469.828.764,00 kn (od čega u trgovačkim društvima od strateškog i posebnog interesa za Republiku Hrvatsku u iznosu 474.600.000,00 kn – udjeli u visini od 2,1 % do 74,5 % temeljnog kapitala), te dionice u bankama u iznosu 289.665.442,00 kn. Vlasnički udjeli u trgovačkim društvima su, najvećim dijelom, stečeni pretvaranjem potraživanja u vlasničke udjele.

Ugovorom o upravljanju dionicama i poslovnim udjelima iz svibnja 2001., upravljanje dionicama u vlasništvu Agencije je preneseno na Hrvatski fond za privatizaciju, prednika Agencije za upravljanje državnom imovinom (dalje u tekstu: AUDIO). Upravljanje udjelima u trgovačkim društvima s ograničenom odgovornošću nisu preneseni.

Stupanjem na snagu Zakona o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske (Narodne novine 94/13), koji je stupio na snagu u srpnju 2013., prestao je rad AUDIO-a, a osnovan je Državni ured za upravljanje državnom imovinom (DUUDI) i Centar za restrukturiranje i prodaju (CERP), koji upravljaju vlasničkim udjelima u vlasništvu Agencije.

U poslovnim knjigama Agencije, vlasnički udjeli u trgovačkim društvima su evidentirani po nominalnoj vrijednosti, koja je kod najvećeg broja trgovačkih društava znatno veća od fer vrijednosti. Nad jedanaest trgovačkih društava, u kojima Agencija ima vlasničke udjele u visini od 4,6 % do 84,7 % temeljnog kapitala u ukupnom iznosu 169.588.506,00 kn je otvoren stečajni postupak.

Vlasnički udjeli u dva trgovačka društva, evidentirani u iznosu 187.075.700,00 kn, nisu upisani u sudski registar i Agencija ne ostvaruje vlasnička prava. Navedeni vlasnički udjeli su evidentirani na temelju sporazuma i ugovora iz 1999. o pretvaranju potraživanja u vlasnički udjel. Naime, Agencija je u postupku sanacije Riječke banke d.d. Rijeka stekla navedena potraživanja od trgovačkog društva iz Republike Slovenije. Sporazumom i ugovorom zaključenim između Agencije i trgovačkog društva iz Republike Slovenije je, između ostalog, utvrđeno da Agencija svoja potraživanja od trgovačkog društva iz Republike Slovenije pretvara u vlasničke udjele u dva trgovačka društva sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, koja je osnovalo u 1996. trgovačko društvo iz Republike Slovenije. Nadalje je utvrđeno da trgovačko društvo iz Republike Slovenije unosi u temeljne kapitale dva novoosnovana društva nekretnine u vrijednosti 179.740.300,00 kn. Unosom potraživanja i nekretnina, temeljni kapital jednog trgovačkog društva je trebao iznositi 303.173.000,00 kn, a drugog 63.643.000,00 kn. Agencija je trebala steći vlasničke udjele u visini 51,0 %, a trgovačko društvo iz Republike Slovenije u visini 49,0 % temeljnog kapitala oba trgovačka društva. Također, novoosnovana društva su trebala steći vlasnički udjel u društvu sa sjedištem u Republici Sloveniji (osnivaču) u visini 26,0 % temeljnog kapitala. Agencija se obvezala pribaviti suglasnost Vlade Republike Hrvatske za izuzimanje od zabrane raspolaganja nekretninama koje trgovačko društvo iz Republike Slovenije unosi u temeljni kapital novoosnovanih društava. Sredinom 2000. podnesen je Trgovačkom sudu u Rijeci zahtjev za upis promjene vlasništva i temeljnog kapitala u trgovačkim društvima. Trgovački sud je rješenjem iz 2002. odbio upis promjena, jer nije pribavljena suglasnost za izuzimanje od zabrane raspolaganja nekretninama koje na ime povećanja temeljnog kapitala unosi trgovačko društvo iz Republike Slovenije. U financijskim izvještajima navedenih društava je iskazana vrijednost imovine u iznosu 180.845.692,00 kn i vlasnički udjel Agencije u iznosu 187.075.700,00 kn, iako Agencija ne ostvaruje vlasnička prava.

U trgovačkom društvu sa sjedištem u Dubrovniku, Agencija ima vlasnički udjel evidentiran u iznosu 53.692.000,00 kn, što čini 71,5 % temeljnog kapitala (AUDIO ima vlasnički udjel u visini 15,6 % temeljnog kapitala). Vrijednost imovine navedenog društva je koncem 2012. iznosila 7.286.182,00 kn, od čega su vrijednosno najznačajnije nekretnine u iznosu 4.043.671,00 kn i deponirana novčana sredstva u iznosu 2.469.201,00 kn. Navedeno društvo ne obavlja djelatnost za koju je osnovano (trgovina i ugostiteljstvo), a prihode ostvaruje isključivo od najma nekretnina. Tijekom 2012. društvo je ostvarilo gubitak u iznosu 2.034.558,00 kn. Preneseni gubitak iz ranijeg razdoblja iznosi 75.061.922,00 kn, te ukupni gubitak iznosi 77.096.480,00 kn, što je za 69.810.298,00 kn više od vrijednosti imovine i za 2.034.680,00 kn više od temeljnog kapitala.

AUDI je u kolovozu 2012. objavila javni poziv za iskazivanje interesa za kupnju dionica navedenog trgovačkog društva (80,93% temeljnog kapitala), na koji nije pristigla ni jedna ponuda. Prema procjeni brokerske kuće iz studenoga 2012., fer vrijednost navedenog trgovačkog društva iznosi 3.726.551,00 kn, te vlasnički udjel Agencije iznosi 2.664.484,00 kn, što je za 51.027.516,00 kn manje od iskazane vrijednosti u poslovnim knjigama. Dospjela potraživanja Agencije prema navedenom društvu su koncem 2012. iznosila 9.194.581,00 kn (potraživanja kupljena kod prodaje Dubrovačke banke d.d. Dubrovnik). Agencija tijekom 2012. i do vremena obavljanja revizije nije poduzimala mjere naplate potraživanja. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 3. Zakona o upravljanju državnom imovinom, kojom je propisano da se upravljanje državnom imovinom temelji na načelima javnosti, predvidljivosti, učinkovitosti i odgovornosti. U srpnju 2013. je stupio na snagu Zakon o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske (Narodne novine 94/13), kojim je također propisano upravljanje državnom imovinom na navedeni način.

Državni ured za reviziju nalaže poduzeti radnje u cilju ostvarenja vlasničkih prava utvrđenih sporazumom zaključenim s trgovačkim društvom iz Republike Slovenije. S obzirom da trgovačko društvo sa sjedištem u Dubrovniku, koje je u većinskom vlasništvu Agencije, ne obavlja djelatnost za koju je osnovano, da ostvaruje prihode isključivo od najma nekretnina, da ima veći gubitak od temeljnog kapitala i da ne podmiruje obveze prema Agenciji predlaže se preispitati opravdanost daljnjeg poslovanja. Skreće se pozornost na odredbu članka 4. Stečajnog zakona (Narodne novine 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12), kojom je propisano da, u slučaju kada je trgovačko društvo nesposobno za plaćanje ili prezaduženo, osobe koje su ovlaštene voditi poslove društva moraju bez odgode, a najkasnije 21 dan od dana nastanka nesposobnosti za plaćanje ili prezaduženosti, predložiti otvaranje stečajnoga postupka, osim ako je posebnim zakonom propisana obveza pokretanja postupka predstečajne nagodbe.

- Potraživanja

Potraživanja stečena sanacijom i prodajom banaka, evidentirana koncem 2012. u iznosu 1.377.731.864,00 kn se odnose na potraživanja stečena sanacijom i prodajom Dubrovačke banke d.d. Dubrovnik u iznosu 798.225.802,00 kn, Croatia banke d.d. Zagreb u iznosu 304.501.694,00 kn i Privredne banke d.d. Zagreb u iznosu 173.109.597,00 kn, te druga potraživanja u iznosu 101.894.771,00 kn. Tijekom 2012. su naplaćena potraživanja u iznosu 6.409.923,00 kn, od čega potraživanja preuzeta od Dubrovačke banke d.d. Dubrovnik u iznosu 3.067.534,00 kn, Splitske banke d.d. Split u iznosu 1.638.177,00 kn, Croatia banke d.d. Zagreb u iznosu 1.598.770,00 kn i Privredne banke d.d. Zagreb u iznosu 105.442,00 kn. Dospjela su potraživanja u iznosu 1.355.395.796,00 kn ili 98,4% ukupnih potraživanja stečenih sanacijom i prodajom banaka.

Potraživanja stečena od Dubrovačke banke d.d. Dubrovnik najvećim dijelom se odnose na potraživanja od trgovačkih društava nad kojima je pokrenut stečajni postupak, a za neke je stečaj okončan i ne postoji mogućnost naplate. Tako su potraživanja od trgovačkog društva, čiji je stečajni postupak okončan u 2012., evidentirana u iznosu 90.595.339,00 kn.

Utuzena potraživanja od 13 trgovačkih društava (u pojedinačnim iznosima od 490.000,00 kn do 133.933.495,00 kn) evidentirana su u ukupnom iznosu 314.368.731,00 kn. U okviru navedenog iznosa, obuhvaćena su potraživanja u iznosu 133.933.495,00 kn od društva koje je tijekom 2012. Trgovački sud u Zagrebu brisao iz sudskog registra. S obzirom da je i nadalje upisano založno pravo Dubrovačke banke d.d. na nekretninu u vlasništvu navedenog društva (garaža površine 748 m² u Zagrebu) Agencija je u 2013., u cilju aktiviranja založnog prava, pokrenula kod trgovačkog suda postupak imenovanja likvidatora. Nadalje, potraživanje od jednog trgovačkog društva evidentirano u iznosu 59.712.175,00 kn je osporeno u sudskom postupku. Potraživanja od dva trgovačka društva (hotela) su evidentirana u iznosu 93.049.424,00 kn (glavnica i kamate), od čega su dospjela u iznosu 70.713.356,00 kn, a preostala u iznosu 22.336.068,00 kn su reprogramirana. Agencija je upućivala pozive za naplatu dospjelih potraživanja od navedena dva društva, dok druge zakonske mjere nije poduzimala.

Potraživanja preuzeta od Croatia banke d.d. Zagreb, koja je u 100,0% vlasništvu Agencije, koncem 2012. evidentirana u iznosu 304.501.694,00 kn se odnose na potraživanja (rizične plasmane) stečena sanacijom banke u iznosu 262.818.225,00 kn, te kupljena potraživanja nakon postupka sanacije u iznosu 41.683.469,00 kn. Navedena potraživanja je najvećim dijelom utužila banka, a Agencija je preuzela sudske postupke. Međutim, naplata je neizvjesna jer najvećim dijelom nisu osigurana kvalitetnim sredstvima osiguranja nego s nekretninama u kojima stanuju dužnici i čija je vrijednost manja od iznosa potraživanja, te s pokretninama i drugim nekvalitetnim instrumentima osiguranja plaćanja.

Potraživanja evidentirana u iznosu 41.683.469,00 kn, Agencija je kupila od Croatia banke d.d. Zagreb u razdoblju od 2006. do 2009. Prema zapisnicima uprave, naplata navedenih potraživanja je neizvjesna, a kupovana su kako bi se smanjio gubitak banke, odnosno kako rizični plasmani ne bi teretili rezultat poslovanja. Osim kupnje rizičnih plasmana banke, Agencija je u prosincu 2006. preuzela obveze banke s temelja garancije, koju je izdala fizičkoj osobi za podmirenje obveza u iznosu 864.373,- DEM prema Hrvatskom fondu za privatizaciju iz 1994. za kupnju jednog trgovačkog društva. Garancija je istekla koncem 1998., odnosno prije nego što je navedene obveze preuzela Agencija. Navedene obveze su evidentirane izvanbilančno.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja je u lipnju 2013., na temelju Programa restrukturiranja Croatia banke d.d. odobrila državnu potporu za restrukturiranje banke u obliku dokapitalizacije i pretvaranja potraživanja u temeljni kapital banke u iznosu 270.000.000,00 kn. Navedene potpore su dodijeljene u obliku pretvaranja potraživanja Agencije po hibridnom depozitu u iznosu 70.000.000,00 kn (iz 2008.) i hibridnim obveznicama u iznosu 70.000.000,00 kn (izdanim u 2010.) u temeljni kapital banke, te u obliku dokapitalizacije od strane Agencije u iznosu 130.000.000,00 kn (u 2012.). U navedenim iznosima nisu obuhvaćena ranije navedena kupljena potraživanja u iznosu 41.683.469,00 kn.

Odredbom članka 16.a Zakona o osiguranju depozita je utvrđeno da Agencija može ulagati slobodna sredstva Fonda osiguranja depozita s ciljem sprečavanja nastupa osiguranog slučaja i to: ulaganjem u dopunski kapital, upisivanjem i uplatom novih dionica, otkupom imovine i izdavanjem jamstva. Navedena ulaganja se mogu obavljati na temelju prihvaćenog Programa mjera za povećanje likvidnosti i solventnosti koji je kreditna institucija obvezna dostaviti Agenciji.

Za potraživanja stečena sanacijom Privredne banke, evidentirana u iznosu 173.109.597,00 kn je nastupila zastara prije nego su preuzeta (1996.). Odnose se na potraživanja od trgovačkih društava iz bivših republika SFRJ.

U okviru ostalih potraživanja, evidentiranih u iznosu 101.894.771,00 kn, vrijednosno značajnija u iznosu 28.896.971,00 kn su potraživanja od Glumina banke d.d. u stečaju. Navedena potraživanja stečena su na temelju kupoprodajnog ugovora zaključenog u prosincu 2006. i tri dodatka ugovoru zaključena isti dan između Agencije kao prodavatelja i jednog trgovačkog društva kao kupca. Ugovorena je prodaja robne kuće u Pločama za 22.000.000,00 kn i Auto kampa u Makarskoj za 26.996.971,00 kn, ukupno 48.996.971,00 kn. Navedena imovina je stečena sanacijom Dubrovačke banke d.d. Dubrovnik. Plaćanje je ugovoreno na račun Agencije u iznosu 20.100.000,00 kn, a ostatak u iznosu od 28.896.971,00 kn preuzimanjem potraživanja petog isplatnog reda koje kupac ima od Glumine bake d.d. u stečaju. Plaćanje preuzimanjem potraživanja od Glumina banke d.d. u stečaju je ugovoreno na temelju odluke uprave iako je direktor Agencije izrazi mišljenje da je naveden način plaćanja upitan (sjednica uprave održana 21. srpnja 2006.). Kupac je izvršio plaćanja u skladu s ugovorom. Naplata preuzetih potraživanja petog isplatnog reda od Glumina banke d. d. u stečaju je neizvjesna.

S obzirom da Agencija nije naplatila ukupan iznos potraživanja trećeg isplatnog reda od Glumina banke d.d. u stečaju i da je naplata neizvjesna, Državni ured za reviziju je mišljenja da prodajom nekretnina uz naplatu preuzimanjem potraživanja petog isplatnog reda od banke nad kojom je otvoren stečaj prije 14 godina nije postupljeno u skladu s načelom ekonomičnosti i pažnjom dobrog gospodara.

U okviru ostalih potraživanja evidentirana su i potraživanja u iznosu 12.705.197,00 kn od AUDIO-a za prodane vlasničke udjele. Također, od AUDIO-a su evidentirana potraživanja u iznosu 22.539.334,00 kn za prodanu imovinu Fonda osiguranja depozita u ranijim godinama. Navedena potraživanja nisu naplaćena do vremena obavljanja revizije.

S obzirom da potraživanja najvećim dijelom nisu osigurana kvalitetnim instrumentima osiguranja plaćanja, da je naplata neizvjesna, Državni ured za reviziju je mišljenja da je potrebno od odvjetnika zatražiti ocjenu izvjesnosti naplate pojedinih potraživanja (mogućnost unovčenja). Posebnu pozornost je potrebno obratiti na velik broj sudskih postupaka koji se vode za potraživanja preuzeta od Croatia banke d.d. Zagreb koja su u većem broju slučajeva osigurana pokretninama starijim od 15 godina.

Državni ured za reviziju nalaže kod ulaganja u banke postupati u skladu s odredbama Zakona o osiguranju depozita, kojim je utvrđeno da Agencija može, u cilju sprečavanja nastupa osiguranog slučaja, ulagati u banke slobodna sredstva Fonda osiguranja depozita (ulaganjem u dopunski kapital, upisivanjem i uplatom novih dionica, otkupom imovine i izdavanjem jamstva). Navedena ulaganja se mogu obavljati na temelju Programa mjera za povećanje likvidnosti i solventnosti, koji je kreditna institucija obvezna dostaviti Agenciji. Također, nalaže poduzeti mjere naplate potraživanja za prodane vlasničke udjele, te višak prihoda ostvaren od imovine stečene sanacijom i prodajom banaka uplatiti u državni proračun u skladu s odredbom članka 21. Statuta, kojom je utvrđeno da višak prihoda pripada osnivaču.

- Građevinski objekti i zemljište

Vrijednost građevinskih objekata, stečenih sanacijom i prodajom banaka je evidentirana u iznosu 262.841.176,00 kn (pet građevinskih objekata), a zemljišta u iznosu 4.757.761,00 kn. Građevinski objekti su dani na korištenje tijelima državne vlasti (kao poslovni prostori).

Agencija je u skladu s odredbama Zakona o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske, koji je stupio na snagu u srpnju 2013., obvezna upravljanje građevinskim objektima i zemljištem povjeriti Državnom uredu za upravljanje državnom imovinom (slijedniku AUDIO-a).

Kao vlasnik zemljišta u zemljišnim knjigama je upisana Republika Hrvatska. Zemljište je evidentirano na temelju kupoprodajnog ugovora zaključenog u 2002. između Agencije kao kupca i Dubrovačke banke d.d. Dubrovnik kao prodavatelja. U ugovoru je navedeno da je banka stekla zemljište tijekom 1996., na temelju izvansudske nagodbe s trgovačkim društvom koje nije bilo u zemljišnim knjigama upisano kao vlasnik, jer u postupku privatizacije društva zemljište nije bilo uključeno u vrijednost temeljnog kapitala društva. Naime, Hrvatski Fond za privatizaciju je u 1994., u postupku pretvorbe trgovačkog društva od kojeg je banka stekla navedeno zemljište, iz procjene isključio navedeno zemljište jer se radilo o poljoprivrednom zemljištu koje u skladu sa zakonskim odredbama nije moglo biti obuhvaćeno pretvorbom, te je nositelj vlasničkih prava postala Republika Hrvatska.

Iz navedenog proizlazi da je Agencija zaključila ugovor o kupnji zemljišta koje je već bilo u vlasništvu Republike Hrvatske. Zaključenjem ugovora o kupnji zemljišta s prodavateljem koji nije vlasnik zemljišta Agencija nije postupila pažnjom dobrog gospodara.

Državni ured za reviziju nalaže prenošenje poslovnih prostora i zemljišta na upravljanje i raspolaganje Državnom uredu za upravljanje državnom imovinom.

- 3.2. *Agencija prihvaća prijedloge i naloge Državnog ureda za reviziju i u svom obrazloženju navodi da je temeljem odluka o sanaciji banaka, koje je donijela Vlada Republike Hrvatske, izvršena sanacija banaka na način da se loša aktiva banaka (imovina koja je u bankama kategorizirana kao nenaplativa) prenese na Agenciju i zamijeni za sanacijske obveznice, a sve kako bi banke nastavile s poslovanjem. Navodi da je Agencija preuzela imovinu koju banke nisu mogle naplatiti i zbog koje su i dovedene u situaciju da se moraju sanirati. Mišljenja je da je odmah po preuzimanju za svu navedenu nenaplativu imovinu trebalo izvršiti ispravke vrijednosti, odnosno otpise, kako bi u svim dosadašnjim godišnjim financijskim izvještajima bile iskazane stvarne vrijednosti imovine. Budući da navedeno nije učinjeno, nego se imovina u financijskim izvještajima vodila po nabavnoj vrijednosti, može se steći pogrešan dojam da je imovina izgubila vrijednost prelaskom u Agenciju, što nije slučaj.*

Navodi da je Agencija od preuzete sporne i nenaplative imovine ostvarila maksimalno mogući iznos prihoda koji je mogla ostvariti s obzirom na kvalitetu imovine koju je preuzela. Imovina iskazana u poslovnim knjigama Agencije u iznosu od 3.453.509.363,00 kn (na dan 31. prosinca 2012.) predstavlja razliku između troškova sanacije u iznosu 18.817.814.654,00 kn i prihoda od prodaje preuzete imovine u iznosu 6.890.874.712,00 kn, te otpisa imovine u iznosu 8.473.430.579,00 kn, a koji su nastali temeljem niza odluka Vlade Republike Hrvatske, odluka Uprave Agencije na temelju nalogu Vlade Republike Hrvatske, odluka Vlade Republike Hrvatske o kuponskoj privatizaciji temeljem koje je dio imovine bez naknade prenesen PIF-ovima i odluka Hrvatskog fonda za privatizaciju/AUDIO o prodaji imovine ispod nominalne vrijednosti, te zaključenjem stečajeva i likvidacijama društava. Pored navedenih otpisa, Agencija je temeljem odluke Uprave od 29. studenoga 2013. vrijednosno uskladila preostalu nenaplativu imovinu čime je dodatno otpisano 1.137.202.314,00 kn, te fer vrijednost preostale imovine iznosi 2.316.307.049,00 kn (što je i iskazano u bilanci Agencije na 31. prosinca 2013.). Nadalje navodi da su prilikom preuzimanja loše aktive, odnosno spornih i nenaplativih potraživanja preuzeta i sva ostala prava i obveze po toj aktivi, a to znači i sudski sporovi vezani uz tu imovinu.

Vezano za nalaz Državnog ureda za reviziju da su u određenom broju slučajeva potraživanja u sudskim sporovima osporena zbog proceduralnih grešaka ističe da se sva takva potraživanja i postupanje odnose na postupanje prije prenošenja potraživanja na Agenciju, odnosno nisu uzrokovana načinom i postupanjem od strane Agencije. Navodi da su se sva takva potraživanja trebala odmah ispravljati, odnosno otpisati.

Vezano za visoke odvjetničke troškove ističe kako je novo rukovodstvo utvrdilo previsoke odvjetničke troškove, te su svi prijašnji ugovori otkazani. Od početka 2013. zaključeni su i na snazi su novi ugovori o pravnom zastupanju temeljem kojih Agencija nema troškova pravnog zastupanja nego se troškovi pokrivaju isključivo iz uspjeha u sporu (naplaćenog uspjeha).

Vezano za potraživanja u iznosu 173.109.597,00 kn navodi da se odnose na potraživanja koja su kao nenaplativa prenesena na Agenciju u postupku sanacije Privredne banke d.d. Zagreb sa stanjem na dan 31. svibnja 1996., a nastala su prije 1990., te su već u trenutku prijenosa bila u zastari. Navodi da je navedena potraživanja odmah po preuzimanju tijekom 1996. trebala otpisati, te ističe da je tijekom 2013. Uprava Agencije donijela odluku o ispravku vrijednosti navedenih potraživanja, te usvojila Politiku vrednovanja financijske imovine temeljem koje su navedena potraživanja otpisana i temeljem kojih se propisuje redovito godišnje vrednovanje preostale imovine. Za potraživanja od trgovačkog društva brisanog iz sudskog registra, iskazana koncem 2012. u iznosu 133.933.495,00 kn, navodi da je temeljem odluke uprave izvršen ispravak vrijednosti u 2013.

Vezano za nalaz Državnog ureda za reviziju da Agencija, osim poziva za naplatu, nije poduzimala druge mjere naplate dospjelih potraživanja od dva trgovačka društva (hotela) evidentirana u iznosu 93.049.424,00 kn (glavnica i kamate), od čega su dospjela u iznosu 70.713.356,00 kn, a preostala u iznosu 22.336.068,00 kn su reprogramirana, Agencija navodi da je postupala u skladu s odlukama Uprave prema kojima se naplata dugova rješava kroz reprogram ili u sklopu privatizacije društva (koju provodi Hrvatski fond za privatizaciju/AUDIO), jer je u istima država većinski vlasnik, preko 80%.

Vezano za prijedlog Državnog ureda za reviziju da se preispita opravdanost daljnjeg poslovanja trgovačkog društva sa sjedištem u Dubrovniku, koje je u većinskom vlasništvu Agencije, a koje ne obavlja djelatnost za koju je osnovano i ima veći gubitak od temeljnog kapitala i ne podmiruje obveze prema Agenciji, Agencija navodi da se radi o trgovačkom društvu u kojem je Agencija pojedinačno najveći vlasnik i ujedno vjerovnik. Nadalje navodi da je od preuzimanja potraživanja u 2002. u iznosu 24.984.931,00 kn do danas, Agencija naplatila 30.329.579,00 kn. Najveći dio naplaćen je prodajom poslovne zgrade i auto baze, a dio pojedinačnim uplatama. Za nenaplaćeni iznos potraživanja (a koja proizlaze iz obračunanih kamata) mjere prisilne naplate nisu poduzimane, budući da je Agencija ujedno i vlasnik društva, te se mogla naplatiti jedino iz preostalih nekretnina. Postupajući po prijedlogu revizije, Uprava Agencije je u 2013. donijela odluku o preuzimanju preostalih nekretnina i likvidaciji Društva, a realizacija te odluke je već u tijeku.

Vezano za nalog Državnog ureda za reviziju da se poduzmu radnje u cilju ostvarenja vlasničkih prava utvrđenih sporazumom zaključenim s trgovačkim društvom iz Republike Slovenije, Agencija navodi da je pokrenula sve potrebne radnje kako bi se upisala u sudski registar ali nije mogla završiti postupak upisa jer od Vlade Republike Hrvatske nije dobila potrebnu suglasnost. Budući da suglasnost više nije potrebna (ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju) Agencija je 2013. nastavila proces ostvarivanja vlasničkih prava.

Vezano za nalog Državnog ureda za reviziju da poduzme mjere naplate potraživanja od prodaje vlasničkih udjela, te uplati višak prihoda u državni proračun Agencija navod da je u više navrata pozivala AUDIO na plaćanje obveza, a prije okončanja revizije je pokrenula sudske postupke radi naplate.

Vezano za nalog Državnog ureda za reviziju da se prenesu nekretnine na upravljanje DUUDI, Agencija navodi da do sredine 2013. nije postojala zakonska obveza prenošenja nekretnina na upravljanje na AUDIO/DUUDI/CERP, a da je uprava u veljači 2013. (prije donošenja Zakona o upravljanju i raspolaganju državnom imovinom) donijela odluku o prijenosu nekretnina stečenih u postupcima sanacije te pokrenula realizaciju te odluke.

- 3.3. Agencija je i prije stupanja na snagu Zakona o upravljanju i raspolaganju državnom imovinom bila, u skladu s važećim propisima, obvezna prenijeti na AUDI nekretnine, a ne kako se navodi u obrazloženju da navedene obveze nije bilo do sredine srpnja 2013., odnosno prije stupanja na snagu navedenog Zakona.

4. Fond osiguranja depozita

- 4.1. Prema odredbi članka 17. Zakona o osiguranju depozita, sredstva Fonda osiguranja depozita čine: premije za osiguranje depozita naplaćene od kreditnih institucija, sredstva naplaćena u stečajnim postupcima nad kreditnim institucijama po osnovi isplate osiguranih depozita ili sredstva od naplate preuzetih potraživanja banaka nad kojima je pokrenut stečajni postupak, prihodi od ulaganja slobodnih sredstava Fonda, prihodi od izdavanja obveznica, te sredstva od zaduživanja i prihodi iz državnog proračuna. Sredstva Fonda se mogu koristiti za isplatu osiguranih depozita (obeštećenje) u slučaju stečaja kreditne institucije, te pokriće troškova nastalih u postupku isplate osiguranih depozita, troškova nastalih u postupku naplate potraživanja koje je Agencija stekla isplatom osiguranih depozita, troškova povezanih s ulaganjima sredstava Fonda i drugih troškova Agencije vezanih za osigurane depozite.

Sredstva Fonda se mogu ulagati u kratkoročne vrijednosne papire Republike Hrvatske i Hrvatske narodne banke, te dugoročne obveznice izdane od Republike Hrvatske. Također se mogu ulagati u kreditne institucije s ciljem sprečavanja nastupa osiguranog slučaja (ulaganje u dopunski kapital, upisivanje i uplatu novih dionica, otkup imovine i izdavanje jamstva). Navedena ulaganja se mogu obavljati na temelju prihvaćenog Programa mjera za povećanje likvidnosti i solventnosti, koji je kreditna institucija obvezna dostaviti Agenciji.

Od svibnja 2000., nakon stavljanja izvan snage Zakona o sanaciji i restrukturiranju banaka, osnovna djelatnost Agencije je osiguranje depozita i obeštećenje građana u slučaju stečaja ili likvidacije kreditnih institucija. Kreditne institucije uplaćuju u Fond za osiguranje depozita premije, koje se obračunavaju tromjesečno na iznos prosječnog stanja osiguranih depozita svake kreditne institucije. Od uspostave sustava osiguranja depozita, visina premije i iznosi osiguranih depozita su mijenjani (iznosi osiguranih depozita su povećavani, dok je visina premije smanjivana). Tako je premija u listopadu 2008. smanjena s tromjesečne stope u visini 0,125 % na 0,10 %, a u prosincu 2009. je smanjena na 0,08 %. Od srpnja 1994. do sredine prosinca 2004. Agencija je osiguravala depozite u iznosu do 30.000,00 kn u 100,0 %-tnom iznosu, a depozite u iznosu većem od 30.000,00 kn do 50.000,00 kn u visini 75,0 % navedenog iznosa. Od sredine prosinca 2004. do konca 2009. osiguravani su depoziti do 100.000,00 kn, a od početka 2010. do konca lipnja 2013. u iznosu do 400.000,00 kn. Od ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju depoziti se osiguravaju u iznosu do 100.000 EUR (u kunskoj protuvrijednosti). Ukupni depoziti u 36 kreditnih institucija koncem 2012. su iznosili 284.449.234.521,00 kn, od čega osigurani 143.664.581.796,00 kn ili 50,6 % ukupnih depozita. U strukturi osiguranih depozita najveći udjel u visini 94,7 % su imale fizičke osobe.

U razdoblju od 1998. do konca 2012. je otvoren stečaj nad 26 kreditnih institucija, a obveze Agencije za isplatu osiguranih depozita (obeštećenje) su iznosile 4.354.335.686,00 kn, od čega je do konca 2012. isplaćeno 4.330.031.869,00 kn, te obveze iznose 24.303.817,00 kn (nije zatražena isplata navedenog iznosa). U skladu s odredbama Zakona o osiguranju depozita, Agencija potražuje iz stečajne mase kreditnih institucija iznose isplaćenih depozita. Od ukupno isplaćenih osiguranih depozita, Agenciji su priznata potraživanja iz stečajne mase u iznosu 4.302.494.086,00 kn. Naplaćena su u iznosu 2.049.270.730,00 kn, od čega preuzimanjem rizičnih plasmana banke u iznosu 1.190.493.425,00 kn, naplatom u novcu u iznosu 541.721.170,00 kn, preuzimanjem vlasničkih udjela u iznosu 242.585.789,00 kn i preuzimanjem nekretnina u iznosu 74.470.346,00 kn. Otpisana su potraživanja u iznosu 2.297.659.941,00 kn, te potraživanja iz stečajne mase koncem 2012. iznose 921.900.593,00 kn.

Stanje imovine Fonda osiguranja depozita, koncem 2012. je iznosilo 4.504.855.889,00 kn. Odnosi se na ulaganja u vrijednosne papire u iznosu 2.238.644.199,00 kn, potraživanja 1.005.955.539,00 kn, vlasničke udjele u trgovačkim društvima i bankama 676.259.800,00 kn, novčana sredstva 531.245.485,00 kn, zemljište, građevine i opremu 51.827.087,00 kn, te drugo u iznosu 923.779,00 kn. Otpisana potraživanja su evidentirana izvanbilančno, a vrijednosno značajnija su od Glumina banke d.d. Zagreb u stečaju u iznosu 846.110.153,00 kn i Županijske banke d.d. Županja u stečaju u iznosu 432.213.836,00 kn.

- Potraživanja

Potraživanja Fonda osiguranja depozita, evidentirana u iznosu 1.005.955.539,00 kn se odnose na potraživanja od banaka u stečaju po osnovi isplaćenih osiguranih depozita. Vrijednosno značajnija su od Credo banke d.d. Split u stečaju u iznosu 469.813.592,00 kn i Gradske banke d.d. Osijek u stečaju u iznosu 482.050.061,00 kn. Agencija je u stečajnim postupcima kreditnih institucija naplaćivala potraživanja, stečena po osnovi isplate osiguranih depozita, na način da je najvećim dijelom preuzimala rizične plasmane banaka i nekretnine po vrijednosti većoj od tržišne.

Tako su iz stečajne mase Županijske banke d.d. u stečaju naplaćena potraživanja u iznosu 604.408.694,00 kn preuzimanjem rizičnih plasmana banke, odnosno potraživanja od trgovačkih društava i fizičkih osoba u navedenom iznosu. S obzirom da je najveći dio trgovačkih društava bio u stečaju, potraživanja u iznosu 420.679.981,00 kn su otpisana, a naplaćena su u iznosu 34.880.914,00 kn. Dio potraživanja u iznosu 183.728.713,00 kn je pretvoren u vlasničke udjele, čijom prodajom su ostvareni prihodi u iznosu 147.427.321,00 kn. Naplatom potraživanja na naveden način Agencija je ostvarila novčana sredstva u iznosu 182.308.235,00 kn ili 30,2 % preuzetih potraživanja (604.408.694,00 kn).

Kod stečaja Glumine banke d.d. u stečaju, Agencija je isplatila osigurane depozite u iznosu 1.353.000.000,00 kn, te je navedeni iznos prijavila kao potraživanja iz stečajne mase (trećeg isplatnog reda). Od stečajnog upravitelja je priznat ukupni iznos, međutim od strane vjerovnika četvrtog isplatnog reda potraživanja Agencije su osporena. Kako bi ostvarila svoja prava, Agencija je, u skladu s odredbom članka 178. Stečajnog zakona, podnijela tužbu Trgovačkom sudu u Zagrebu, koji je utvrdio da su ukupna potraživanja osnovana. Navedenu presudu je u 2003. potvrdio i Visoki trgovački sud Republike Hrvatske. Na temelju navedenih presuda, iz stečajne mase banke, Agenciji su prenesena potraživanja Glumina banake d.d. u stečaju od pet trgovačkih društava, te udjel u jednom trgovačkom društvu, jedna nekretnina i vozila čija je ukupna knjigovodstvena vrijednost iznosila 506.889.847,00 kn. Za navedeni iznos su umanjena potraživanja Agencije, te su nakon toga iznosila 846.110.153,00 kn. Odlukom Vrhovnog suda Republike Hrvatske u 2010., na temelju žalbe vjerovnika četvrtog isplatnog reda, ukinuta je presuda Visokog trgovačkog suda, kojom su Agenciji priznata potraživanja i u vlasništvo prenesena ranije navedena imovina. Trgovački sud u Zagrebu je u ponovljenom postupku u cijelosti priznao potraživanja Agencije, međutim Visoki trgovački sud je povodom žalbe tuženika preinačio navedenu presudu na način da je odbio tužbu Agencije radi utvrđivanja osnovanosti tražbine. Agencija je uputila Vrhovnom sudu Republike Hrvatske zahtjev za reviziju presude, koja nije okončana do vremena obavljanja revizije. Nakon presude Vrhovnog suda Republike Hrvatske, kojom su osporena potraživanja, Agencija je na ispravku vrijednosti evidentirala potraživanja u iznosu 846.110.153,00 kn. Glumina banka d.d. u stečaju je u travnju 2010. podnijela tužbu Trgovačkom sudu u Zagrebu, kojom od Agencije zahtijeva isplatu 506.889.847,00 kn (vrijednost po kojoj su na Agenciju prenesena potraživanja, vlasnički udjeli, nekretnine i vozila) uvećano za zatezne kamate. Vrijednost po kojoj je Agenciji prenesena navedena imovina je znatno veća od sredstava koje je Agencija ostvarila unovčenjem navedene imovine. Naime, Agencija je preuzeta potraživanja od četiri trgovačka društva u ukupnom iznosu 388.680.725,00 kn, pretvorila u vlasničke udjele, koji su prodani po cijeni u iznosu 66.415.461,00 kn, što je 17,1 % iznosa preuzetih potraživanja.

Od jednog trgovačkog društva je preuzeto potraživanje u iznosu 30.007.772,00 kn, te reprogramirano na rok od deset godina uz kamatu u visini 2,0 % godišnje. Od navedenog trgovačkog društva je preuzet i vlasnički udjel u iznosu 38.512.412,00 kn, koji je prenesen na Hrvatski fond za privatizaciju, te tijekom 2006. prodan za 14.008.773,00 kn ili 36,4 % nominalne vrijednosti. Vozila preuzeta po vrijednosti 210.000,00 kn su prodana za 36.000,00 kn ili 17,1 % vrijednosti po kojoj su preuzeta. Stečaj Glumina banke d.d. pokrenut 1999., nije okončan do vremena obavljanja revizije.

Iz navedenog je vidljivo da je Agencija prodajom imovine stečene od Glumina banka d.d. u stečaju ostvarila znatno manja sredstva od vrijednosti po kojoj je navedenu imovinu preuzela, dok banka zahtijeva povrat novčanih sredstava u iznosu po kojem je Agencija preuzela imovinu, uvećano za zatezne kamate.

Potraživanja od Gradske banke d.d. u stečaju evidentirana su u iznosu 482.050.611,00 kn, od čega za isplatu osiguranih depozita u iznosu 302.298.939,00 kn (potraživanja trećeg isplatnog reda) i potraživanja za otkup neosiguranih depozita vjerovnika banke četvrtog isplatnog reda u iznosu 179.751.672,00 kn. Naime, Agencija je tijekom 2000. isplatila osigurane depozite vjerovnicima trećeg isplatnog reda u iznosu 964.412.882,00 kn. Navedeni iznos je prijavila kao potraživanja iz stečajne mase trećeg isplatnog reda. Vjerovnici četvrtog isplatnog reda su osporili dio potraživanja u iznosu 452.728.664,00 kn, a stečajni upravitelj je osporio potraživanja u iznosu 223.545.514,00 kn. Agencija je, u skladu sa Stečajnim zakonom, podnijela tužbu Trgovačkom sudu u Zagrebu radi priznavanja osporenih potraživanja. Sud je u lipnju 2007. donio presudu kojom su Agenciji priznata osporena potraživanja. Nakon navedenih presuda, Agencija, predstavnik vjerovnika četvrtog isplatnog reda i Gradska banka d.d. u stečaju su zaključili sporazum o načinu namirenja obveza. Osim navedenog, tijekom 2008. je zaključen sporazum i dva dodatka sporazumu između Agencije i Gradske banke d.d. u stečaju. Navedenim sporazumima je Agencija preuzela obvezu isplate ukupno priznatog iznosa potraživanja vjerovnicima četvrtog isplatnog reda u iznosu 184.895.368,00 kn, uz uvjet da oni priznaju osporena potraživanja Agencije (trećeg isplatnog reda) u iznosu 452.728.664,00 kn. Nadalje, stečajni upravitelj i predstavnik vjerovnika su se obvezali da neće izraziti žalbu na nepravomoćnu presudu trgovačkog suda iz Zagreba, kojom su Agenciji priznata osporena potraživanja za isplaćene osigurane depozite. Tijekom 2008. i 2009. Agencija je, putem poslovne banke, isplatila vjerovnicima četvrtog isplatnog reda (čiji depoziti nisu osigurani) 179.751.672,00 kn, te postala vjerovnik četvrtog isplatnog reda Gradske banke d.d. u stečaju. Do dana obavljanja revizije, stečajni postupak banke nije okončan, a Agencija je naplatila dio potraživanja trećeg isplatnog reda (po osnovi isplaćenih osiguranih depozita) u iznosu 616.903.871,00 kn, od čega 392.308.846,00 kn u novcu, a 224.595.026,00 kn preuzimanjem potraživanja od vjerovnika banke (šest trgovačkih društava i studentskog centra). Preuzeta potraživanja od trgovačkih društava su pretvorena u vlasničke udjele nominalne vrijednosti 221.974.959,00 kn, a potraživanja od studentskog centra u iznosu 2.620.067,00 kn su otpisana. Konsolidacijom i prodajom četiri trgovačka društva, čija je nominalna vrijednost vlasničkih udjela Agencije iznosila 152.229.346,00 kn, ostvareni su prihodi u iznosu 9.365.476,00 kn ili 6,1 % nominalne vrijednosti. Vlasnički udjel u jednom trgovačkom društvu je, zbog smanjenja vrijednosti temeljnog kapitala, smanjen sa 17.901.582,00 kn na 9.642.100,00 kn.

S obzirom da se sredstva Fonda osiguranja depozita ne mogu koristiti za isplate depozita u iznosima većim od osiguranih, da je donesena nepravomoćna presuda trgovačkog suda kojom su Agenciji priznata osporena potraživanja (trećeg isplatnog reda) od strane vjerovnika banke u stečaju četvrtog isplatnog reda, Agencija nije trebala otkupiti potraživanja vjerovnika četvrtog isplatnog reda, odnosno isplaćivati neosigurane depozite.

Također, s obzirom da se prodajom nekretnina i naplatom potraživanja preuzetih od banaka u stečaju ostvaruju prihodi u iznosima znatno manjim od vrijednosti po kojoj su preuzeta, Državni ured za reviziju predlaže kod preuzimanja procijeniti vrijednost nekretnina i izvjesnost naplate potraživanja.

Državni ured za reviziju nalaže korištenje sredstava Fonda za osiguranje depozita u skladu s odredbama Zakona o osiguranju depozita, kojima je utvrđeno da se sredstva Fonda mogu koristiti za isplatu osiguranih depozita.

- 4.2. *Agencija navodi da je od donošenja Zakon o osiguranju depozita postupala u skladu s navedenim Zakonom. Nadalje navodi da se vjerovnici različitih isplatnih redova odnose na stečajni postupak, a isplata obeštećenja vezana je uz klasifikaciju depozita na osigurane i neosigurane. Sredstva fonda mogu se koristiti za isplatu obeštećenja za osigurane depozite, a na temelju isplate tih obeštećenja, samo Agencija postaje vjerovnik trećeg isplatnog reda.*
- 4.3. Državni ured za reviziju i nadalje ostaje kod nalaza da Agencija otkupom neosiguranih depozita, odnosno isplatom neosiguranih depozita (vjerovnicima četvrtog isplatnog reda Gradske banke. d.d. u stečaju) u iznosu 179.751.672,00 kn nije postupila u skladu s odredbama Zakona o osiguranju depozita, kojima je propisano da se sredstva Fonda za osiguranje depozita mogu koristiti za isplatu osiguranih depozita.

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Agencije za 2012. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima, koncem 2012. je evidentirana i iskazana vrijednost imovine i izvora u iznosu 7.958.365.252,00 kn. Navedena vrijednost obuhvaća dospjela potraživanja u iznosu 1.355.395.796,00 kn, stečena sanacijom i prodajom banaka, čija je naplata neizvjesna. Odnose se na potraživanja od trgovačkih društava u stečaju i trgovačkih društava koja posluju s poteškoćama. U navedenom iznosu su obuhvaćena i potraživanja čija naplata nije moguća u iznosu 307.043.092,00 kn (od čega 173.109.597,00 kn potraživanja od trgovačkih društava iz bivših republika SFRJ, koja nisu utužena te je nastupila zastara i potraživanja u iznosu 173.109.597,00 kn od trgovačkog društva brisanog iz sudskog registra). (točka 2. Nalaza)
 - Vlasnički udjeli u dva trgovačka društva, evidentirani u iznosu 187.075.700,00 kn, nisu upisani u sudski registar i Agencija ne ostvaruje vlasnička prava. (točka 3. Nalaza)
 - Agencija nije poduzimala mjere naplate potraživanja, od trgovačkog društva u kojem ima vlasnički udjel u visini 71,5% temeljnog kapitala, evidentirana u iznosu 9.194.581,00 kn. (točka 3. Nalaza)
4. Agencija je osnovana 1994. Zakonom o Državnoj agenciji za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka, kao specijalizirana financijska institucija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka. U svibnju 2000. je stavljen izvan snage Zakon o sanaciji i restrukturiranju banaka, te je osnovna djelatnost Agencije osiguranje depozita. Od 17. rujna 2004. do 31. ožujka 2012. direktor je bio Vinko Radić, a nakon navedenog datuma direktorica je Marija Hrebac. U razdoblju od 1996. do 1999. Agencija je, temeljem odluka Vlade Republike Hrvatske, izdavanjem obveznica sanirala sedam banaka. Ukupni troškovi sanacije su iznosili 18.817.814.654,00 kn. U razdoblju od 1998. do 2002. prodane su sve sanirane banke, osim Croatia banke d.d. Zagreb za čiju sanaciju je utrošeno 553.500.000,00 kn. Prodajom su ostvareni prihodi u iznosu 4.935.130.312,00 kn, a unovčenjem imovine stečene sanacijom i prodajom banaka do konca 2012. su ostvareni prihodi u 1.955.744.400,00 kn, te su ukupni prihodi ostvareni u iznosu 6.890.874.712,00 kn, što je za 11.926.939.942,00 kn manje od sredstava utrošenih za sanaciju banaka. Koncem 2012. vrijednost imovine, koju je Agencija stekla sanacijom i prodajom banaka, je evidentirana u iznosu 3.453.509.363,00 kn.

Stvarna vrijednost navedene imovine je znatno manja od evidentirane, jer se najvećim dijelom odnosi na vlasničke udjele čija je tržišna vrijednost manja od evidentirane i potraživanja neizvjesne naplate.

U razdoblju od 1998. do konca 2012. Agencija je isplatila osigurane depozite vjerovnicima 26 kreditnih institucija u stečaju, u iznosu 4.354.335.686,00 kn. Iz stečajne mase kreditnih institucija je naplaćeno 2.049.270.730,00 kn, od čega preuzimanjem rizičnih plasmana banaka u iznosu 1.190.493.425,00 kn, naplatom u novcu u iznosu 541.721.170,00 kn, preuzimanjem vlasničkih udjela u iznosu 242.585.789,00 kn i preuzimanjem nekretnina u iznosu 74.470.346,00 kn. Naplatom potraživanja i prodajom vlasničkih udjela ostvareni su prihodi u znatno manjem iznosu od iznosa po kojima su preuzimani. Vrijednost imovine Fonda osiguranja depozita, koncem 2012. je evidentirana u iznosu 4.504.855.889,00 kn.

U 2012. su ostvareni prihodi u iznosu 581.901.396,00, rashodi u iznosu 89.605.029,00 kn i višak prihoda nad rashodima u iznosu 492.296.367,00 kn. Agencija je tijekom 2012. i 2013. provela racionalizaciju troškova smanjenjem troškova za zaposlene, te troškova odvjetničkih i bankarskih usluga. Također su poduzete aktivnosti vezane za uspostavu sustava unutarnjih kontrola, te upravljanje imovinom i njenog realnog i istinitog iskazivanja.

Planom nabave za 2012. planirana je nabava robe, usluga i radova u vrijednosti 5.215.150,00 kn. Prema Izvješću o javnoj nabavi i sklopljenim ugovorima u 2012., Agencija je nakon provedenog postupka javne nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi zaključila jedan ugovor o javnim uslugama iz dodatka II B u iznosu 145.650,00 kn. Robe, usluge i radovi čija je procijenjena vrijednosti do 70.000,00 kn su nabavljene u vrijednosti 1.227.172,00 kn.

Revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na upravljanje imovinom, te vrijednosti imovine i izvora evidentiranih u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima rezultat su poslovnih odluka i aktivnosti iz ranijih razdoblja, te dugotrajnih sudskih i stečajnih postupaka. S obzirom da je jedan od ciljeva revizije utvrditi istinitost financijskih izvještaja, nerealna vrijednost imovine i izvora iskazanih koncem 2012., utjecala je na izražavanje uvjetnog mišljenja.